

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016286994

Дата перевірки:
27.05.2024 13:25:29 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
27.05.2024 13:55:48 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота_Шегеря Михайло

Кількість сторінок: 27 Кількість слів: 5128 Кількість символів: 39382 Розмір файлу: 55.91 KB ID файлу: 1016080942

16.2% Схожість

Найбільша схожість: 6.53% з Інтернет-джерелом (<https://ua-referat.com/uploaded/deformaciya-pravosvidomosti-ta-sp...>)

16.2% Джерела з Інтернету

770

Сторінка 29

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія правознавства**

**КУРСОВА РОБОТА
На тему:
ДЕФОРМАЦІЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ТА СПОСОБИ ЇЇ
ПОДОЛАННЯ**

Виконав студент 1 курсу
Спеціальності 081 Право
Шегеря Михайло Миколайович
Науковий керівник:
Ст. викладач Стрілко Д. Л.

ПОЛТАВА-2024

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Розділ 1. Поняття правосвідомості, її структура та види.....	5
Розділ 2. Деформація правової свідомості та її класифікація.....	9
Розділ 3. Правова культура та правосвідомість як механізм подолання деформації правосвідомості.....	17
Висновки.....	22
Список використаних джерел.....	25

ВСТУП

Розуміння своїх прав і обов'язків є ключовим для активної громадянської участі. Дослідження правосвідомості може допомогти виявити області, де громадяни відчувають себе недостатньо освіченими або впевненими щодо своїх прав. Слід зазначити, що постійні зміни в законодавстві вимагають від громадян постійного оновлення їхнього розуміння прав та обов'язків. Дослідження правосвідомості може вказати на те, які аспекти права викликають найбільше плутанини та неоднозначностей. В сучасному суспільстві інформаційний простір має значний вплив на формування свідомості громадян щодо прав та законів. Дослідження може розкрити, як медіа впливають на сприйняття правової інформації та як це відображається на правосвідомості суспільства. Відповідне розуміння прав і обов'язків є ключовим для забезпечення ефективного функціонування суспільства. Деформація правосвідомості може призвести до недорозуміння та конфліктів. Якщо правосвідомість деформована, може виникнути ситуація, коли закони і правила інтерпретуються неправильно або вибірково, що порушує принципи справедливості та рівності перед законом.

Потрібно звернути увагу, що деформація правосвідомості може використовуватися для політичних маніпуляцій або підірвання демократичних процесів, що загрожує стабільності суспільства. З підвищенням впливу технологій на всі сфери життя, включаючи правову систему, важливо розуміти, як деформація правосвідомості може впливати на цей процес. Отже, дослідження деформації правосвідомості має велике значення для розвитку суспільства та покращення правової системи.

Метою даної курсової роботи є дослідження поняття правосвідомості , її деформація та вплив цього явища на суспільні відносини. Для досягнення поставленої мети слід виконати наступні завдання:

- дослідити оняття правосвідомості, її структура тавиди;
- з'ясувати процес деформація правової свідомості та її класифікація;
- визначити поняття правова культура та правосвідомість як механізм подолання деформації правосвідомості;

Об'єктом дослідження є соціально-правове явище правосвідомість та її деформація.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні питання поняття правосвідомості та її деформація в суспільних відносин.

При написанні курсової роботи використовувалися логічний метод, метод порівняльного аналізу, дедукції та індукції.

Структура курсової роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ, ЇЇ СТРУКТУРА ТА ВИДИ

Філософський підхід до розуміння правосвідомості розглядає це поняття через призму філософських концепцій, цінностей та моральних принципів він ставиться до правосвідомості ставить питання про те, як справедливість впливає на усвідомлення прав та обов'язків, досліджує, як справедливість вбудована в правові норми і як вона інтерпретується та реалізується в різних суспільних контекстах.

Філософський підхід аналізує, як моральні цінності впливають на формування правової свідомості. Він вивчає, які моральні принципи лежать в основі правових норм і як ці принципи впливають на сприйняття та виконання права, досліджує питання про природу прав та свобод людини і їхню роль у формуванні правосвідомості. Він аналізує, як права людини визначаються, захищаються та реалізуються в правовій системі.

Прихильники цього підходу вивчають поняття правової відповідальності та її моральні та етичні аспекти. Він досліджує, як відповідальність перед законом пов'язана з моральними цінностями та чесністю, може також досліджувати ідеали та утопії, які лежать в основі правової свідомості. Він аналізує, які ідеали справедливості та моралі впливають на усвідомлення прав і як ці ідеали можуть бути втілені в правовій системі.

Компаративний підхід до розуміння правосвідомості полягає у порівнянні різних аспектів правової свідомості у різних країнах, культурах або соціальних групах. Цей підхід дозволяє виявити відмінності та спільні риси у сприйнятті права, правових норм і процедур, а також визначити фактори, що впливають на формування правосвідомості [16, с. 18].

Порівняння різних правових систем допомагає зрозуміти, як правова культура, традиції та інституції впливають на формування правосвідомості. Дослідження різних правових систем дозволяє виявити відмінності в законодавстві та правових нормах, а також їхні впливи на усвідомлення прав. Порівняння культурних та історичних контекстів різних країн допомагає зрозуміти, як соціокультурні фактори впливають на сприйняття права та формування правосвідомості.

Компаративний аналіз дозволяє виявити взаємозв'язок між економічними та соціальними умовами та рівнем правосвідомості в різних країнах. Порівняння систем правової освіти та правової культури допомагає з'ясувати, як освітні програми та культурні чинники впливають на розуміння та усвідомлення прав. Компаративний підхід до розуміння правосвідомості є важливим інструментом для зрозуміння та вивчення різноманітності правових систем і культур та сприяє вдосконаленню правової науки та практики [7, с. 69].

В свою чергу соціологічний підхід до розуміння правосвідомості акцентує увагу на вивченні та аналізі взаємозв'язків між правовою системою, соціальними структурами та індивідами в суспільстві. Дослідження того, як соціальні умови, такі як класова приналежність, освіта, статус, релігія тощо, впливають на формування і розвиток правосвідомості у різних груп населення.

В соціологічному підході акцентується увага на вивченні ролі соціальних інститутів, таких як сім'я, освіта, мас-медіа, релігія, у формуванні правосвідомості, включаючи передачу норм, цінностей та переконань. Аналіз того, як люди сприймають та взаємодіють з правовою системою, включаючи реакції на правові норми, дотримання законів та взаємодію з правоохоронними органами та судами.

Дослідження того, як соціальні цінності, вірування та стереотипи впливають на відношення людей до права та правопорядку. Вивчення того, як правосвідомість змінюється відповідно до соціальних, економічних,

політичних та культурних змін у суспільстві. Соціологічний підхід дозволяє розглядати правосвідомість як продукт соціальних взаємодій та культурного середовища, що допомагає краще зрозуміти її природу, розвиток та вплив на суспільство.

Психологічний підхід до розуміння правосвідомості зосереджується на вивченні внутрішніх процесів, які впливають на утворення, розвиток та функціонування правової свідомості у людини. Дослідження впливу виховання та родинних стереотипів на формування правосвідомості в дитинстві та юнацькому віці. Аналіз того, які психологічні процеси, такі як сприйняття, увага, пам'ять та мислення, впливають на сприйняття і розуміння правових норм та принципів. Вивчення впливу особистісних характеристик, моральних переконань, цінностей та мотивацій на утворення правосвідомості.

Аналіз реакцій людей на правові норми та інституції, включаючи ставлення до законів, правоохоронних органів та судів. Дослідження того, як досвід взаємодії з правовою системою та процес навчання впливають на формування та зміну правосвідомості [9, с. 198].

Цей підхід дозволяє краще зрозуміти індивідуальні реакції на право та виявити психологічні механізми, що лежать в основі усвідомлення та сприйняття правових норм. Психологічний підхід до розуміння правосвідомості важливий для розробки ефективних стратегій правової освіти та розвитку правової культури в суспільстві.

Звісно, найбільшу увагу на правосвідомості акцентує правовий підхід. Правовий підхід до розуміння правосвідомості спрямований на аналіз і вивчення правових норм, принципів та процесів, які впливають на формування та функціонування правосвідомості в суспільстві. Основні аспекти цього підходу включають:

Дослідження основних принципів та нормативних актів, що складають правову систему країни, та їх вплив на утворення правосвідомості у громадян. Аналіз конкретних правових норм та принципів, що регулюють

поведінку учасників суспільних відносин, та їх роль у формуванні правосвідомості.

Розгляд ролі правової освіти та інформаційних кампаній у підвищенні правосвідомості громадян та розвитку правової культури. Вивчення понять законності та справедливості в контексті правової системи та їх вплив на сприйняття та реалізацію прав. Дослідження поняття правової відповідальності та її роль у формуванні правосвідомості, в тому числі визначення меж дозволених дій та наслідків порушення правових норм.

Цей підхід допомагає зрозуміти, як правова система функціонує, які принципи її лежать в основі, та як це впливає на сприйняття права та правосвідомість в суспільстві. Правовий підхід до розуміння правосвідомості є важливим для розвитку ефективної правової політики та підвищення правової культури суспільства.

Правосвідомість відіграє ключову роль у суспільстві з кількох перспектив допомагає людям усвідомлювати їхні права та обов'язки, зрозуміти значення законів та правопорядку в суспільстві і дотримуватися їх. Це сприяє стабільності і безпеці в суспільстві. Вона дозволяє громадянам бути усвідомленими про їхні права та уміти захищати їх в разі потреби. Вона є основою для боротьби з порушеннями прав людини та нерівності перед законом.

У демократичному суспільстві правосвідомість є необхідною для участі громадян у політичному процесі, прийняття інформованих рішень та контролю над діяльністю влади. Правосвідомість сприяє формуванню правової культури, яка базується на повазі до закону, прав людини та справедливості. Це робить суспільство більш освіченим, розуміючим і демократичним. Збільшення рівня правосвідомості сприяє розвитку суспільства, покращенню умов життя громадян та розв'язанню соціальних проблем. Вона допомагає створити сприятливі умови для економічного розвитку та інновацій [12, с. 304].

Отже, правосвідомість відіграє важливу роль у забезпеченні правової державності, розвитку демократії, формуванні правової культури та соціальному прогресі суспільства.

РОЗДІЛ 2. ДЕФОРМАЦІЯ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ

Деформація правової свідомості стала дуже гострою проблемою, тому що наше суспільство практично поділилося на три категорії. До першої належать особи, які взагалі не довіряють законодавству, державним органам влади. На їх думку, нормативно-правові акти не мають жодного значення та не мають ніякої юридичної сили. Така категорія осіб не вважає за потрібне ознайомлюватися з ними та використовувати у своєму щоденному житті. Друга частина населення – це особи, які перевищують значення законів, ставлять їх понад усе. Вони не мають власної думки і вважають, що всі їх проблеми можливо вирішити лише за допомогою права. І остання група нашого суспільства – це люди, які байдуже ставляться до права, до законодавства країни. Їм усе одно, які зміни відбуваються в суспільстві та державі, як функціонують органи державної влади, які закони приймаються, для них головне – щоб у їх сім'ї був порядок [2, с. 204].

Деформація правової свідомості відбувається, коли уявлення, переконання та цінності особи чи суспільства щодо права та правосуддя спотворюються або втрачають свою об'єктивність та відповідність нормам і принципам законності. Це може виявлятися у свідомому порушенні законів або у відмові дотримуватися їх через вважається, наприклад, що певні

правила не мають значення або застосовуються нерівно. Коли групи людей або певні соціальні категорії отримують переваги або недоліки в системі правосуддя через їхню расу, національність, віросповідання, соціальний статус тощо.

Корупція та недовіра до владних структур також є ознакою деформації правосвідомості. Коли владні структури чи правоохоронні органи зловживають своєю владою, приймають неправомірні рішення або діють у власних інтересах, що призводить до втрати довіри до системи правосуддя.

Релятивізація моральних норм також є ознакою деформації правосвідомості. Коли особисті або колективні переконання призводять до того, що деякі незаконні або неетичні дії розглядаються як припустимі або виправдані в певних обставинах, недостовірні або маніпулятивні інформації про право та закони сприяє неправильному розумінню або сприйняттю правової дійсності.

Деформація правової свідомості може мати серйозні наслідки для суспільства, такі як підвищення рівня конфліктів, зростання кримінальності, порушення прав людини та загроза демократії. Щоб запобігти деформації правової свідомості, важливо проводити систематичну правову освіту, забезпечувати доступ до правосуддя для всіх шарів населення та підтримувати довіру до правової системи [1, с. 28].

Класифікація деформації правосвідомості може враховувати різні аспекти та критерії. За сферою поширення:

- особиста, якщо деформація стосується лише окремих осіб або груп;
- суспільна, якщо деформація є системною і впливає на велику кількість людей або всі суспільство.

За причинами виникнення:

- економічні - деформація, що виникає через економічні фактори, наприклад, корупція, нестабільність, нерівність;

- соціокультурні - деформація, яка має своїм корінням соціальні або культурні чинники, такі як дискримінація, стереотипи, релігійні або етнічні конфлікти.

- політичні - деформація, що виникає через політичний вплив або зловживання владою.

За наслідками:

- правопорушення - деформація, що призводить до порушень законів і правил;

- втрата довіри до судової системи - коли деформація призводить до загальної втрати довіри до системи правосуддя та законодавчої бази [6, с. 19].

Ці класифікації допомагають краще розуміти різноманітність деформацій правосвідомості та їх вплив на суспільство, що в свою чергу сприяє розробці ефективних стратегій боротьби з цими деформаціями.

Існує декілька різновидів деформацій правової свідомості. Основними видами деформації правової свідомості, на думку А. М. Шульги, є правовий нігілізм та правовий ідеалізм [2, с. 27]. Н. Н. Крестовська виділяє такі види деформації правосвідомості:

- 1) правовий нігілізм;
- 2) правовий ідеалізм;
- 3) правовий інфантилізм;
- 4) правова демагогія;
- 5) правовий дилетантизм [4, с. 337].

Л. В. Смирнов подає найширшу класифікацію деформації правосвідомості. Він стверджує, що основними видами деформації правосвідомості є:

- 1) правовий ідеалізм (фетишизм);
- 2) правовий інфантилізм;
- 3) правовий дилетантизм;
- 4) правовий нігілізм;
- 5) «переродження» правосвідомості»;

б) правова демагогія [1, с. 70].

Правовий нігілізм - це концепція або ставлення, що відкидає або не визнає авторитет правових норм та інституцій. Основна ідея полягає у тому, що право не має значення або не має права диктувати свої вимоги індивідам чи суспільству. Прихильники правового нігілізму відкидають чи не визнають авторитет правових норм і законів. Люди, які діють згідно з правовим нігілізмом, можуть допускати порушення правових норм без будь-яких внутрішніх або зовнішніх перешкод. Вони можуть вважати, що право не має права їх керувати чи покарати за порушення.

У деяких випадках правовий нігілізм може бути пов'язаний з революційними або радикальними поглядами на суспільство та політику. Це може включати відмову від голосування, служби в суді, дотримання законів, відмову від підпорядкування поліції тощо.

Правовий нігілізм може виникати в різних суспільних контекстах, таких як політична нестабільність, корупція, відчуття безправ'я чи невдоволення діючими правовими нормами. Однак він може мати негативні наслідки для стабільності та розвитку суспільства, так як порушення правових норм може призвести до безладу, конфліктів та порушень прав людини.

На противагу правовому нігілізму існують концепції правового ідеалізму.

Правовий ідеалізм - це погляд на право, який визнає високу моральну та етичну цінність правових норм і законів, вірить у їхню здатність до реалізації справедливості та забезпечення гармонії у суспільстві. Прихильники правового ідеалізму віряють у силу і ефективність правових норм та інститутів для вирішення конфліктів і забезпечення порядку в суспільстві. Вони вважають, що кожна особа повинна дотримуватися законів незалежно від обставин, оскільки вони визнаються як вища моральна норма [3, с. 402].

Правові ідеалісти прагнуть до створення справедливого та рівного суспільства, де кожна особа має однакові права і можливості перед законом.

Вони вважають, що захист прав людини є найважливішим аспектом правової системи, і тому підтримують механізми захисту прав людини. Вплив правового ідеалізму на суспільство може бути значним, віра в правову систему та повага до закону сприяють зміцненню правопорядку і стабільності в суспільстві, висока моральність та справедливість правових норм сприяють розвитку довіри громадян до влади та правосуддя, що зміцнює легітимність правової системи. Правовий ідеалізм сприяє створенню механізмів захисту прав людини та боротьбі з порушеннями прав. Віра в справедливість та моральність правових норм сприяє розвитку правової культури та дотриманню законів у всіх сферах суспільного життя.

Однак правовий ідеалізм може також мати негативні наслідки, особливо тоді, коли ідеалістичні уявлення не відповідають реальності, або коли правові норми використовуються для підтримки нерівності або зловживань. Також може виникати конфлікт між ідеалістичними принципами та практичними можливостями реалізації правосуддя в різних сферах суспільства.

Ще одним із видів деформації правосвідомості є правовий інфантелізм. Правовий інфантелізм - це термін, що використовується для опису ставлення чи підходу осіб або суспільства до правових норм та законів, яке характеризується дитячістю, недоліками у розумінні або дотриманні правових принципів. Це може виявлятися у неувважному ставленні до законів, намаганнях уникнути їх виконання або порушенні правових норм.

Люди, які виявляють ознаки правового інфантелізму, можуть неправильно тлумачити або розуміти поняття, що містяться у законодавстві. Це може виявлятися у відсутності знань про власні права та обов'язки перед законом, можуть намагатися уникати відповідальності за свої дії або покладати вину на інших, це може виявлятися у відсутності зацікавленості у політичному процесі, відсутності участі у громадських обговореннях законопроектів тощо [8, с. 74].

Правовий інфантелізм може виникати з різних причин, таких як відсутність доступу до правової інформації, недостатня правова освіта, економічні труднощі чи політична нестабільність. Однак він може мати негативні наслідки для суспільства, такі як підвищення рівня конфліктів, порушення прав людини, втрата довіри до правової системи та загроза правопорядку. Для запобігання правовому інфантелізму важливо забезпечити доступ до якісної правової освіти та інформації, сприяти громадській участі у формуванні законодавства та забезпечити ефективний механізм реалізації прав і свобод громадян.

В свою чергу правова демагогія - це такий вид аргументації або мовлення, коли використовуються емоційні або маніпулятивні прийоми для впливу на громадську думку та прихованої вигоди від відомого порушення правил правової логіки. Її вплив на суспільство може бути негативним з кількох причин, вона може створювати невпевненість у громадян щодо об'єктивності та справедливості правової системи, що призводить до загрози правопорядку та порушення довіри до влади [10, с. 340].

Використання маніпулятивних методів у правовій діяльності може підривати принципи демократії, такі як свобода слова, вільний доступ до інформації та рівність перед законом. Правова демагогія може спричинити конфлікти та роздоріжжя в суспільстві, особливо коли вона використовується для підживлення ворожнечі між різними групами чи зацікавленими сторонами.

В свою чергу використання маніпулятивних методів може призводити до розповсюдження недостовірної чи спотвореної інформації, що завдає шкоди об'єктивному сприйняттю правової дійсності. Правова демагогія може використовуватися для обмеження прав людини та основних свобод, таких як свобода слова, право на справедливий суд чи право на приватне життя.

Отже, правова демагогія може мати серйозний негативний вплив на суспільство, порушуючи принципи правової держави та загрожуючи демократичним ідеалам. Для запобігання цьому важливо підтримувати

прозорість та відкритість у правовій системі, активно боротися з маніпулятивною інформацією та сприяти формуванню критичного мислення у громадян.

Ще одним видом деформації правосвідомості є правовий дилетантизм - це явище, коли особа, група осіб або суспільство загалом проявляє недостатнє знання, розуміння або увагу до правових норм, законів і процесів. Це може мати різноманітні наслідки та вплив на суспільство:

Ігнорування чи неправильне розуміння правових норм може призводити до навмисних або навіть випадкових порушень закону. Недостатнє знання про правові вимоги може призвести до ситуацій, коли особа або група осіб не відповідає очікуванням суспільства або не дотримується правил, що може призвести до конфліктів або неприємних наслідків. Недостатнє знання про власні права може призвести до їхнього порушення або використання власного становища відповідно до закону.

Якщо громадяни відчують, що правова система неспроможна захистити їхні права через недостатнє знання або некомпетентність, це може призвести до загальної втрати довіри до системи правосуддя. Недостатнє знання про правові норми може призвести до ненавмисних правопорушень або ситуацій, де особа стає жертвою правопорушення через власну необачність або незнання [5, с. 280].

Для запобігання правовому дилетантизму важливо підтримувати правову освіту та інформаційні кампанії, що спрямовані на поширення свідомості про права та обов'язки громадян. Також важливо забезпечити доступність та зрозумілість правової інформації для всіх шарів суспільства.

«Переродження» правосвідомості – це крайній ступінь викривлення правосвідомості, який включає злочинний умисел [11, с. 270]. На нашу думку, цей різновид деформації правової свідомості характерний для осіб, які вже вчинили злочин, а також для «потенційних» злочинців. Це один із найнебезпечніших видів деформації правосвідомості, тому що в людини з «переродженою» правосвідомістю існує своє – неправильне – уявлення про

право, правові знання, правову поведінку тощо, і вчиняти свої дії вона буде під безпосереднім керівництвом своєї свідомості та власної перекрученої думки. Особа може вчиняти умисні тяжкі кримінальні злочини з корисливих та жорстоких мотивів.

Не можна не погодитися з М. В. Цвіком, що найнебезпечнішими видами «переродження» правосвідомості є ті, наслідками яких є організована злочинність та корупція, що завдають значної шкоди процесу реалізації принципів верховенства права, недоторканності основних прав і свобод людини, становлення демократичної, правової держави, підвищення рівня правової культури особистості й суспільства в цілому [5, с. 548].

Як вважає більшість науковців, найпоширенішими формами деформації правової свідомості є правовий ідеалізм та правовий нігілізм.

Таким чином, деформація правосвідомості може призводити до ігнорування чи свідомого порушення законів і правил, що підриває законність та порядок у суспільстві. Ці наслідки можуть мати серйозні соціальні, економічні та політичні наслідки, тому важливо активно працювати над підвищенням правової культури та освіти, сприяти формуванню об'єктивного та справедливого правосвідомості в суспільстві.

РОЗДІЛ 3.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ТА ПРАВОСВІДОМІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ ДЕФОРМАЦІЇ ПРАВОСВІДОМОСТІ

Правосвідомість - це система уявлень, переконань, цінностей та знань про права, обов'язки, закони та процеси правопорядку в суспільстві. Це уявлення, яке формується у людей під впливом різноманітних чинників, таких як виховання, освіта, культурний контекст, досвід і взаємодія з правовою системою. Вона дає розуміння того, які права та обов'язки мають громадяни перед законом і як вони мають діяти у відповідності з ними.

Правосвідомість передбачає визнання важливості дотримання законів та правопорядку для забезпечення стабільності і справедливості в суспільстві. Це усвідомлення необхідності захисту прав людини та громадянських свобод кожної особи. Вона включає готовність до взаємодії з правовою системою, включаючи звернення до суду чи правоохоронних органів у разі порушення прав [13, с. 57].

Правосвідомість передбачає критичне мислення, тобто здатність аналізувати і критично оцінювати правові норми та рішення, прийняті

владними органами, і виявляти свою позицію щодо них, вона сприяє розвитку громадянської активності, залучає громадян до участі у формуванні законів та контролю за їх виконанням. Правосвідомість є важливою складовою правової культури суспільства і має великий вплив на функціонування правової системи та забезпечення прав і свобод громадян. Якщо у суспільстві високий рівень правосвідомості, це сприяє зміцненню правопорядку, розвитку демократії та захисту прав людини.

Правова культура є важливим механізмом для подолання правової деформації та покращення правосвідомості в суспільстві. Вона включає в себе не лише знання правових норм, а й розуміння і прийняття цих норм як основи для побудови стабільного та справедливого суспільства.

Просвітницька робота є важливим інструментом для підвищення рівня правової культури в суспільстві. Вона спрямована на поширення знань, усвідомлення та розуміння правових норм і цінностей серед громадян.

Організація лекцій, семінарів, тренінгів та курсів з права для різних груп населення сприяє розширенню знань і розуміння правових понять. Розробка та поширення інформаційних матеріалів, брошур, відеороликів та інших ресурсів про права та обов'язки громадян допомагає популяризувати правову культуру.

Важливим елементом поширення правової свідомості є організація публічних обговорень, дебатів та інших громадських заходів на тему права сприяє активізації громадянської позиції та розвитку критичного мислення. Використання веб-сайтів, блогів, форумів та соціальних мереж для поширення правової інформації та обговорення правових питань привертає увагу молоді та активних користувачів Інтернету, слід звернути увагу на залучення мас-медіа до розповсюдження інформації про права та обов'язки громадян сприяє широкому охопленню цільової аудиторії. Підтримка та активна участь у громадських ініціативах, які спрямовані на захист прав та інтересів громадян, сприяє формуванню активної громадянської позиції [15, с. 145].

Просвітницька робота є ключовим чинником для підвищення рівня правової культури в суспільстві. Вона допомагає створити умови для формування свідомих, відповідальних та правосвідомих громадян, які беруть активну участь у формуванні правової держави та забезпечують дотримання прав людини і законів.

Стимулювання громадської активності є дуже важливим і ефективним способом подолання деформації правосвідомості в суспільстві, залучення громадян до участі у прийнятті рішень щодо правових питань і законодавчих ініціатив сприяє збільшенню їхнього інтересу до правових процесів і розумінню їх важливості.

Організація громадських ініціатив і проектів з моніторингу правопорушень сприяє виявленню, документуванню та попередженню порушень прав людини і законів. Залучення громадян до нагляду за діяльністю правоохоронних органів та судів допомагає забезпечити їхню відкритість, об'єктивність і відповідність правовим стандартам. Важливим моментом є проведення освітніх заходів, семінарів, воркшопів та інших форм навчання з правових питань допомагає підвищити рівень правової грамотності серед населення.

Організація громадських обговорень, дебатів та публічних консультацій з правових питань стимулює активну участь громадян у формуванні правової політики та вирішенні важливих правових проблем. Підтримка та участь у діяльності правозахисних організацій сприяє захисту прав і свобод громадян та забезпечує їхнє виявлення та реагування на правові деформації.

Загалом, стимулювання громадської активності створює умови для активної участі громадян у формуванні правової системи та забезпечує відповідальність та прозорість влади. Це сприяє підвищенню правосвідомості та зміцненню правової культури в суспільстві, що в свою чергу допомагає подолати деформацію правосвідомості та забезпечує ефективне функціонування правової держави [14, с. 18].

Забезпечення доступності та якості правової освіти в школах, університетах та інших освітніх закладах сприяє формуванню правової культури серед молоді та дорослого населення. Це є також важливим фактором подолання деформації правосвідомості.

Якісна правова освіта є ключовим елементом формування правосвідомості та підвищення правової культури в суспільстві. Вона має велике значення з кількох причин:

- якісна правова освіта допомагає людям розуміти їхні права та обов'язки перед законом, а також усвідомлювати важливість дотримання правових норм для стабільності та справедливості в суспільстві;

- знання правових норм та процедур допомагає громадянам уникати ненавмисних правопорушень та конфліктів з законом, зменшуючи загрозу їхньої участі у правових проблемах;

- правова освіта сприяє розвитку громадянської активності та участі у формулюванні законодавства, контролі за його виконанням та забезпеченні додержання прав людини;

- інформовані громадяни можуть бути більш ефективними учасниками в судових процесах, що сприяє збільшенню прозорості, об'єктивності та справедливості судових рішень;

- якісна правова освіта сприяє розвитку демократичних цінностей та підвищенню рівня громадянської свідомості, що є важливим для забезпечення стабільності та розвитку демократичних інститутів в суспільстві.

Отже, якісна правова освіта є необхідною для побудови сильного та справедливого суспільства, де громадяни розуміють свої права та обов'язки, активно беруть участь у житті країни та забезпечують дотримання законів та принципів правової держави.

Підтримка правозахисних організацій є важливою складовою будь-якого демократичного суспільства, оскільки вони грають ключову роль у захисті прав і свобод громадян, надають юридичну допомогу та сприяють

вирішенню правових проблем. Вони здійснюють моніторинг та документування порушень прав людини, надають правову допомогу постраждалим та виступають в їхній захист перед судом та іншими інстанціями. Правозахисні організації контролюють діяльність владних структур, долучаючи громадськість до моніторингу та аналізу дотримання законності та принципів демократії [6, с. 200].

Запобігання корупції і беззаконню є критично важливими аспектами подолання деформації правосвідомості та забезпечення правової чистоти в суспільстві. Впровадження ефективних антикорупційних законів та механізмів контролю, які передбачають строге покарання за корупційні дії, сприяє підвищенню дотримання правил та зменшенню корупції. Забезпечення відкритості та доступності інформації про діяльність влади, бюджетні розходи та прийняття рішень допомагає зменшити можливості корупції та беззаконня. Впровадження етичних кодексів та стандартів поведінки для державних службовців, політиків та бізнесменів сприяє зменшенню корупції та формує культуру дотримання правил і законів. Загалом, запобігання корупції і беззаконню вимагає комплексного підходу, що включає в себе не лише законодавчі заходи, але й культурні зміни, громадську мобілізацію та активну участь громадян у формуванні правової держави. Тільки в цілісному контексті ці заходи можуть допомогти ефективно подолати деформацію правосвідомості та забезпечити правову чистоту в суспільстві.

Можна погодитися з тим, що здебільшого правову свідомість громадян нашої країни представляють її деформовані види, однак самі деформації характеризуються варіативністю. Для посадових осіб здебільшого характерні правовий нігілізм та правовий прагматизм (правовий інструменталізм). Окремо виділяються нами співробітники правоохоронних органів, тому що для них, крім зазначених вище, типовою є перероджена правосвідомість. Для пересічних громадян, на противагу викладеному, найпоширенішими формами правової свідомості визнаються

правовий нігілізм, правовий песимізм та правовий інфантилізм.

ВИСНОВКИ

Потрібно звернути увагу, що деформація правосвідомості може використовуватися для політичних маніпуляцій або підірвання демократичних процесів, що загрожує стабільності суспільства. З підвищенням впливу технологій на всі сфери життя, включаючи правову систему, важливо розуміти, як деформація правосвідомості може впливати на цей процес. Отже, дослідження деформації правосвідомості має велике значення для розвитку суспільства та покращення правової системи.

Правосвідомість відіграє ключову роль у суспільстві з кількох перспектив допомагає людям усвідомлювати їхні права та обов'язки, розуміти значення законів та правопорядку в суспільстві і дотримуватися їх. Це сприяє стабільності і безпеці в суспільстві. Вона дозволяє громадянам бути усвідомленими про їхні права та уміти захищати їх в разі потреби. Вона є основою для боротьби з порушеннями прав людини та нерівності перед законом.

У демократичному суспільстві правосвідомість є необхідною для участі громадян у політичному процесі, прийняття інформованих рішень та контролю над діяльністю влади. Правосвідомість сприяє формуванню правової культури, яка базується на повазі до закону, прав людини та справедливості. Це робить суспільство більш освіченим, розуміючим і демократичним. Збільшення рівня правосвідомості сприяє розвитку суспільства, покращенню умов життя громадян та розв'язанню соціальних проблем. Вона допомагає створити сприятливі умови для економічного розвитку та інновацій.

Деформація правової свідомості відбувається, коли уявлення, переконання та цінності особи чи суспільства щодо права та правосуддя спотворюються або втрачають свою об'єктивність та відповідність нормам і принципам законності. Це може виявлятися у свідомому порушенні законів або у відмові дотримуватися їх через вважається, наприклад, що певні правила не мають значення або застосовуються нерівно. Коли групи людей або певні соціальні категорії отримують переваги або недоліки в системі правосуддя через їхню расу, національність, віросповідання, соціальний статус тощо.

Корупція та недовіра до владних структур також є ознакою деформації правосвідомості. Коли владні структури чи правоохоронні органи зловживають своєю владою, приймають неправомірні рішення або діють у власних інтересах, що призводить до втрати довіри до системи правосуддя.

Релятивізація моральних норм також є ознакою деформації правосвідомості. Коли особисті або колективні переконання призводять до того, що деякі незаконні або неетичні дії розглядаються як припустимі або виправдані в певних обставинах, недостовірні або маніпулятивні інформації про право та закони сприяє неправильному розумінню або сприйняттю правової дійсності.

Основними видами деформації правосвідомості є:

- 1) правовий ідеалізм (фетишизм);

- 7) правовий інфантілізм;
- 8) правовий дилетантизм;
- 9) правовий нігілізм;
- 10) «переродження» правосвідомості»;
- 11) правова демагогія.

Правовий нігілізм - це концепція або ставлення, що відкидає або не визнає авторитет правових норм та інституцій. Основна ідея полягає у тому, що право не має значення або не має права диктувати свої вимоги індивідам чи суспільству.

Правовий ідеалізм - це погляд на право, який визнає високу моральну та етичну цінність правових норм і законів, вірить у їхню здатність до реалізації справедливості та забезпечення гармонії у суспільстві. Прихильники правового ідеалізму віряють у силу і ефективність правових норм та інститутів для вирішення конфліктів і забезпечення порядку в суспільстві.

Правовий інфантелізм - це термін, що використовується для опису ставлення чи підходу осіб або суспільства до правових норм та законів, яке характеризується дитячістю, недоліками у розумінні або дотриманні правових принципів. Це може виявлятися у неухважному ставленні до законів, намаганнях уникнути їх виконання або порушенні правових норм.

Правова демагогія - це такий вид аргументації або мовлення, коли використовуються емоційні або маніпулятивні прийоми для впливу на громадську думку та прихованої вигоди від відомого порушення правил правової логіки.

Таким чином, деформація правосвідомості може призводити до ігнорування чи свідомого порушення законів і правил, що підриває законність та порядок у суспільстві. Ці наслідки можуть мати серйозні соціальні, економічні та політичні наслідки, тому важливо активно працювати над підвищенням правової культури та освіти, сприяти формуванню об'єктивного та справедливого правосвідомості в суспільстві.

Правова культура є важливим механізмом для подолання правової деформації та покращення правосвідомості в суспільстві. Вона включає в себе не лише знання правових норм, а й розуміння і прийняття цих норм як основи для побудови стабільного та справедливого суспільства. Запобігання корупції і беззаконню є критично важливими аспектами подолання деформації правосвідомості та забезпечення правової чистоти в суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ведерніков Ю. А. Теорія держави та права : навч. посіб. / Ю. А. Ведерніков, В. С. Грекул. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. 224 с.
2. Волинка К.Г. Загальна теорія держави і права : навчальний посібник. Київ : МАУП, 2003. 240 с.
3. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. М. В. Цвіка. – Х. : Право, 2009. – 584 с.
4. Загальна теорія держави і права: підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів. О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін.; за ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2014. 368 с.
5. Осипова Н.П., Тихомиров О.Д. Правосвідомість. Юридична енциклопедія: в 6 т. Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2003. Т. 5: П–С. 736 с.

6. Панчук І.О. Правосвідомість як фактор утвердження демократичних основ державного та суспільного ладу України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Острог, 2015. 219 с.
7. Панченко Т.С. Правова свідомість як міждисциплінарний феномен. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: Психологічні науки. 2011. Вип. 94. Т. 2. С. 68- 72.
8. Проць О.Є. Структура та функції правосвідомості молоді. Форум права. 2011. № 2. С. 773-777.
9. Рудик А. А. Основи теорії держави : навч. посіб. / А. А. Ру- дик. К. : Алерта, 2013. 208 с.
10. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Алерта, 2013. 524 с
11. Теорія держави і права : підручник / за заг. ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 366 с.
12. Теорія держави і права : підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 688 с
13. Шаравара І.І. Правосвідомість як юридична категорія та її основні структурні елементи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Випуск 33. Том 1. С. 56-59.
- 14 . Черкас М.Є. Функції правосвідомості в механізмі правового регулювання: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2010. 19 с.
15. Штанько А.О. Правосвідомість та її роль у формуванні правової поведінки. Держава і право. Юридичні і політичні науки. 2009. Вип. 43. С. 144–152.
16. Черкас М.Є. Функції правосвідомості в механізмі правового регулювання: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2010. 19 с.

21	http://4-i-5.ru/text-3/page-3-ref-23969.php	4 джерела	0.76%
22	https://kttidip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/83/2024/02/tdp-zfn-sr.pdf		0.76%
23	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/55973/2/disertaciyna-robota-na-zdobuttya-naukovogo-stupenya-kandidata-	2 джерела	0.74%
24	http://visnyk.univd.edu.ua/index.php/VNUAF/issue/download/5/pdf75		0.74%
25	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/10326/1/20.11.18_%D0%9F%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%B	2 джерела	0.7%
26	http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/31647.doc	3 джерела	0.68%
27	http://www.dut.edu.ua/firefox/l_628_31848126.pdf	6 джерел	0.66%
28	https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/15764/dis_Prokudin_2022.pdf?isAllowed=y&sequence=1		0.66%
29	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4400/1/%d0%a2%d0%9f%d0%9f%d0%97_%d0%bf%d0%be%d0%ba%d0%	4 джерела	0.66%
30	http://apnl.dnu.in.ua/2_2020/2_2020.pdf	3 джерела	0.66%
31	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1496/1/Kryvytskyi%20Y.V.%20Specialized%20norms%20of%20the%20law%20...		0.64%
32	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6689/Teoriia%20derzhavy%20i%20prava_pidruchnyk_KhNUVS...		0.64%
33	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9353/Administratyvno%20pravovi%20zasady%20diia	2 джерела	0.64%
34	http://ena.lp.edu.ua/handle/ntb/41698?locale=ru	4 джерела	0.62%
35	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/nmm/2019/ktidp/m30.doc	8 джерел	0.62%
36	https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/60c536c9-1e01-426b-bd05-60be826d1d6b/content		0.62%
37	https://textbook.com.ua/pravo/1473951444/s-8?page=27	3 джерела	0.6%
38	http://www.dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/10023/1/%d0%94%d0%b5%d1%80%d0%b6%d0%b0%d0%b2%cd	2 джерела	0.6%
39	https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/1864/081-pravodocx.pdf		0.6%
40	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/nmm/2020/kzpd/r10.4.pdf		0.6%
41	https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/483/vypusk102019r.pdf		0.59%
42	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/22907/%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8_%d1%82%d1%80%d0%b0%	10 джерел	0.59%

43	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14200/%d0%9d%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%83	2 джерела	0.59%
44	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/7025/2/%d0%90%d0%9f%20%d0%a2%d0%94%d0%9f_%d0%bf%d0%be	2 джерела	0.57%
45	http://nvppp.in.ua/vip/2020/5/tom_2/5-2.pdf	19 джерел	0.55%
46	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/6822/1/7064-2485-PB.pdf	4 джерела	0.55%
47	https://law.knu.ua/images/2022_VSTUP/Programa_Kompleksnogo_ispytu_vypusk_magistry/1.pdf		0.55%
48	http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/16312/1/Konferenciya_04.11.pdf		0.53%
49	http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc40/juspradenc40.pdf		0.53%
50	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/24695/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0%d1%83		0.53%
51	http://academy.gov.ua/pages/dop/137/files/0d040846-edc2-4896-9538-436569fcb571.pdf	5 джерел	0.51%
52	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/73035/1/diss_NaumenkoS.pdf	2 джерела	0.49%
53	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/2/2_2019.pdf		0.49%
54	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/16282/%d0%a2%d0%b5%d0%be%d1%80%d1%96%d1%8f%20%d0%b	4 джерела	0.49%
55	http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Kalinichenko/d_Kalinichenko.pdf	5 джерел	0.47%
56	https://vdocuments.pub/4-75-2013-oef.html		0.47%
57	http://volyn.maup.com.ua/assets/files/materiali-konferencii-1.pdf	15 джерел	0.47%
58	http://www.theorlaw.chnu.edu.ua/doc/1.doc		0.41%
59	http://lsej.org.ua/1_2021/3.pdf		0.41%
60	http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/docaments-download/d-58-053-01/Diser_Ostapenko.pdf	2 джерела	0.39%
61	https://oduvs.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/Disertatsiya_Veselovoi_L.YU..pdf		0.39%
62	https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7450/1/normotv-diyaln_20-05-MAKET.pdf		0.39%
63	http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/14865/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d1		0.39%
64	https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/tezy_gruden_2022_01.23.pdf	3 джерела	0.37%

65	http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2521/1/%d0%a0%d0%be%d0%bc%d0%b0%d0%bd%d0%be%...	28 джерел	0.37%
66	http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/2206/1/7-1.pdf	2 джерела	0.37%
67	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/10/10_2016.pdf	4 джерела	0.37%
68	https://vbaze.com.ua/ua/product-principi-pravosuddya-shcho-zabezpechuyut-pravoviy-status-suddi-v-ukrajini		0.37%
69	http://lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2021/18/18_2021.pdf		0.35%
70	http://nm2.univd.edu.ua/download/102541	2 джерела	0.35%
71	http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc43/juspradenc43.pdf	3 джерела	0.33%
72	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/1108/5.1.pdf	2 джерела	0.33%
73	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/nmm/2019/ktidp/p30.doc	3 джерела	0.33%
74	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/5_2019/part_1/5-1_2019.pdf		0.33%
75	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5457/1/%d0%9c%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82%20%d0%97%d0%91%d0%86...		0.33%
76	http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/56159/2/disertaciyna-robota-na-zdobuttya-naukovogo-stupenya-doktora-yuridichnikh-nauk...		0.33%
77	http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/129/1468/3275-1?inline=1	2 джерела	0.33%
78	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4207/informacinyypaketprogramy.pdf		0.33%
79	http://apdp.onua.edu.ua/index.php/apdp/issue/download/3/16		0.31%
80	https://elibrary.ivinas.gov.ua/335/1/miron_monograf.pdf	2 джерела	0.31%
81	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/4/44.pdf		0.29%
82	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/34456/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BD...	51 джерело	0.27%
83	http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/18034	20 джерел	0.25%
84	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/2_2021/2_2021.pdf	4 джерела	0.23%
85	https://eprints.oa.edu.ua/8357/1/NZ_stud_Krajinoznavstvo_i_mizhn_turyzm_Vyp_8_web.pdf	25 джерел	0.18%
86	https://pl-coll.uu.edu.ua/%d1%83%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2%d1%87%d1%96-%d0%b4%d0%b...	12 джерел	0.18%

87	http://refsbank.infoworks.ru/text_23791.html	3 джерела	0.16%
88	http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/2-2019_.pdf	5 джерел	0.16%
89	http://www.investplan.com.ua/index.php/componentidnox.epotp/erttin=le/8idtc1krsene/dxhtthp/index.php?i=12&op=1&z=7526		0.16%
90	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/52883/2/dysertacijanazdobuttyanaukovogostepenyadoktorafilosofiyikovalchuksv.pdf		0.16%
91	https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/61848/1/%d0%a4%d0%9c%d0%92_2023_186_%d0%96%d0%b8%d1%82%d0%bd%d0%b...		0.16%